

Cistern och rörledningar, besiktning och återkommande kontroll enligt MSBFS 2018:3 & NFS 2021:10

Jan-Erik Lindström och Tomas Wallin

© 2025 SPT

Cisterner i Sverige

- ❑ Cisterner för drivmedel i mark och ovan mark
- ❑ Cisterner för uppvärmning, villor, industrier,
- ❑ Fjärrvärmecentraler mfl
- ❑ Stora lagringscisterner depåer, raffinaderier, industrier, hamnar
- ❑ Ca 29 000 lantbrukare enligt LRF
- ❑ Cisterner för reservkraftverk för
Mobiltelefonmaster, Sjukhus, Datorhallar, Flygplatser, Kraftverk
Känsliga industriprocesser, mm
- ❑ Försvaret

100 - 300 000

❑ **Ca 1 700 vattenskyddsområden och ca 300 vattenuttag.**

- ❑ Drivmedels stationer ca 250 med ca 1 000 – 1 200 cisterner.
- ❑ Industrier, verkstäder, värme centraler ca 3 000 – 10 000 cisterner
- ❑ Lantbrukare ca 5 - 10 000 ca 3 – 8 000 cisterner
- ❑ Villor ca 2 500 000 ca 2 – 3 000 cisterner
- ❑ Reservkraftverk 5 – 10 000 cisterner

5 – 30 000

- ☐ **Arbetsmiljö
riskvärdering, arbetstillstånd arbete inom ex zon**
- ☐ **SS-EN ISO/IEC 17020
Ackrediterade kontrollorgan
Typ A, Typ B, Typ C
MSBFS 2018:3 och NFS 2021:10**
- ☐ **Stöd till Ackrediterade kontrollorgan
Metodhandbok för kontroll av cisterner och rör**
- ☐ **MSBFS 2023:2 Hantering av brandfarliga
vätskor. Omfattas inte av ackrediteringen**

Vilka får utföra kontrollerna

- Ackrediterat Kontrollorgan typ A
Har en helt oberoende ställning.
- 7 kontrollorgan MSBs föreskrifter och 4 NVs föreskrifter
- MSBFS 2018:3 konstruktions, tillverknings, och revisionskontroll cisterner större än 10 m³ och rörledningar större än DN 100. Återkommande kontroll av cisterner större än 150 m³ för tankstationer och större än 50 m³ i övriga fall.
- NFS 2021:10 Installation, revision och återkommande kontroll.

Vilka får utföra kontrollerna

- Ackrediterat Kontrollorgan typ B
- Det kan vara en del av ett företag eller försvaret med en separat kontrollavdelning som bara får utföra tjänster till sin moderorganisation.
- 3 kontrollorgan MSBs föreskrifter och 2 NVs föreskrifter.
- MSBFS 2018:3 konstruktions, tillverknings, och revisionskontroll cisterner större än 10 m³ och rörledningar större än DN 100. Återkommande kontroll av cisterner större än 150 m³ för tankstationer och större än 50 m³ i övriga fall.
- NFS 2021:10 Installation, revision och återkommande kontroll.

Vilka får utföra kontrollerna

- Ackrediterat Kontrollorgan typ C
- Dessa företag får vara involverade i exempelvis konstruktion, installation och underhåll av de cisterner och anläggningar som de kontrollerar åt företag/kunder.
- 55 kontrollorgan MSBs föreskrifter, 37 NVs föreskrifter
- MSBFS 2018:3 konstruktions, tillverknings, och revisionskontroll cisterner mindre än 10 m³. Installationskontroll av cisterner* 150 m³ eller mindre på tankstationer och mindre än 50 m³ i övriga fall. Revisionskontroll vid mediabyte i cisterner*, 150 m³ eller mindre på tankstationer och 1 - 10 m³ i övriga fall. Återkommande kontroll av cisterner* 150 m³ eller mindre på tankstationer och 1 - 50 m³ i övriga fall. Installationskontroll av korrosionsskyddssystem.
- NFS 2021:10 Installation, revision och återkommande kontroll.

Ackrediterade Kontroller

MSBFS 2018:3 (Brand och explosion)

Tillverkning, installation, revision och återkommande

NFS 2021:10 (Miljöskydd)

Installation, revision och återkommande

Brandfarliga vätskor med flampunkt > 100 °C

Cisterner med anslutna rörledningar för brandfarliga vätskor

Alla behållare/cisterner ska uppfylla MSBFS 2018:3. MSBS krav på ackrediterad kontroll från 1,000 liter.

Minst vart 12 år för en cistern med god korrosionsbeständighet mot sitt avsedda innehåll och sin omgivning.

Övriga minst vart 6 år
1 år reparation

Skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor.

Inom vattenskyddsområde för volym >150 liter.
Utom vattenskyddsområde för volym >1,000 liter.

Minst vart 12 år , följer MSB

Minst vart 6 år S-cistern (ej i mark) , följer MSB

6 års kontrollintervall, spillolja flampunkt > 100 °C

3 års kontrollintervall, sekundära skydd när cistern i mark får användas till 31 december 2036

Brister åtgärdas och följas upp inom 12 månader.

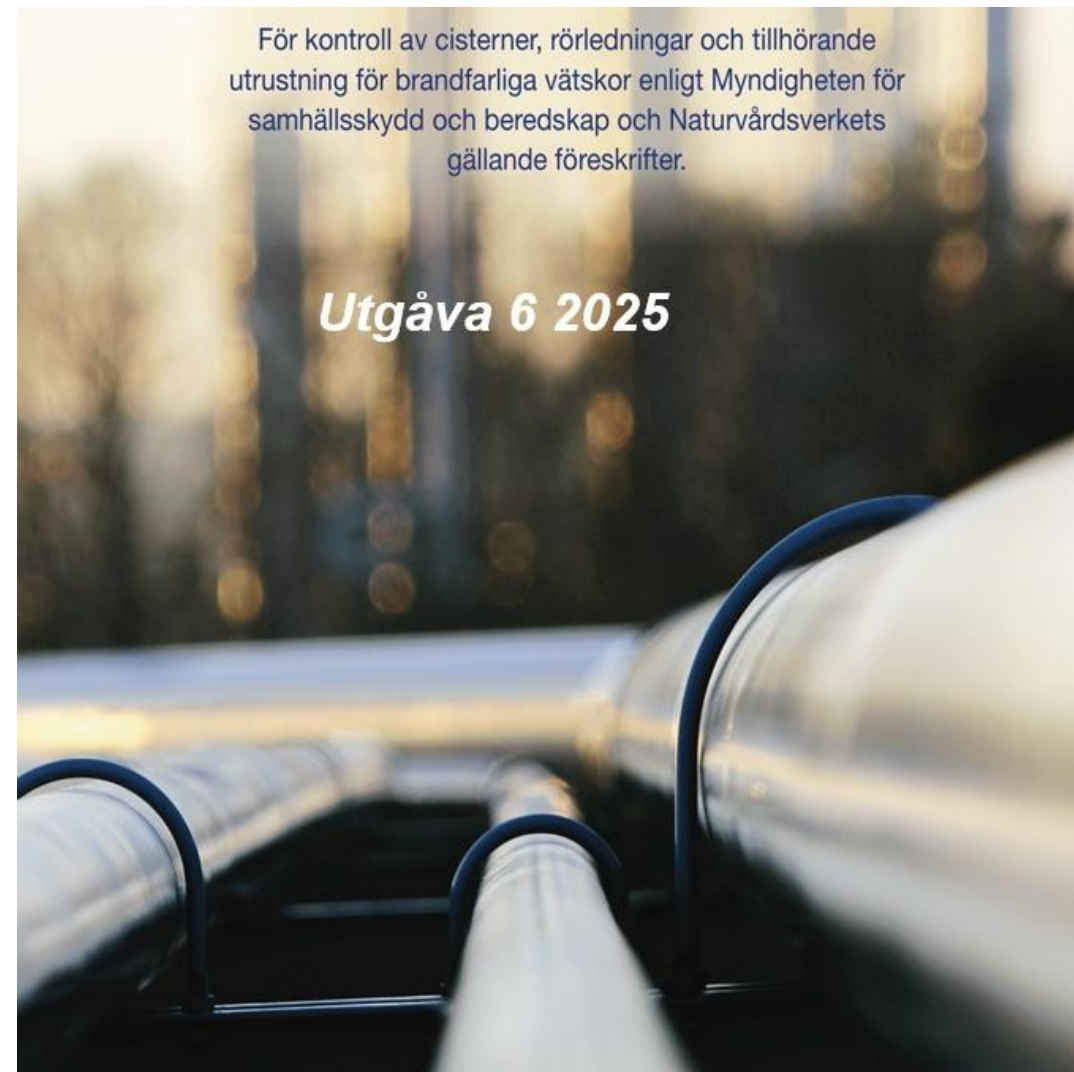
Rapportera vid misstanke av förorening

Metodhandboken kontroll cisterner och rörledningar

Stöd för kontrollorgan, verksamhetsutövare och myndigheter

Allmänt

1. Grundförutsättningar för kontroll
2. Kontroller inom vattenskyddsområden, NV
3. Kontrollintervaller
4. Konstruktionskontroll, MSB
5. Tillverkningskontroll, MSB
6. Installationskontroll, MSB
7. Revisionskontroll, MSB
8. Återkommandekontroll
9. Installation korrosionsskyddssystem
10. Kontroll cisterner god korrosion
11. Täthetsprovning
12. Skadebedömning MSB
13. Skadebedömning sekundära skydd NV

Praktiskt kring kontroller

- Arbetsgivaren ska ge ett arbetstillstånd OK av kunden innan arbete startar

Skydd

- Gasvarnare
- Avspärrningsmaterial
- Personlig skyddsutrustning
- Friskluftsapparat med övertryck
- Tripod - lyftanordning

Kontroller enligt MSBFS 2018:3

Tillverkning, installation, revision och återkommande

Ny cistern ska vara certifierad.

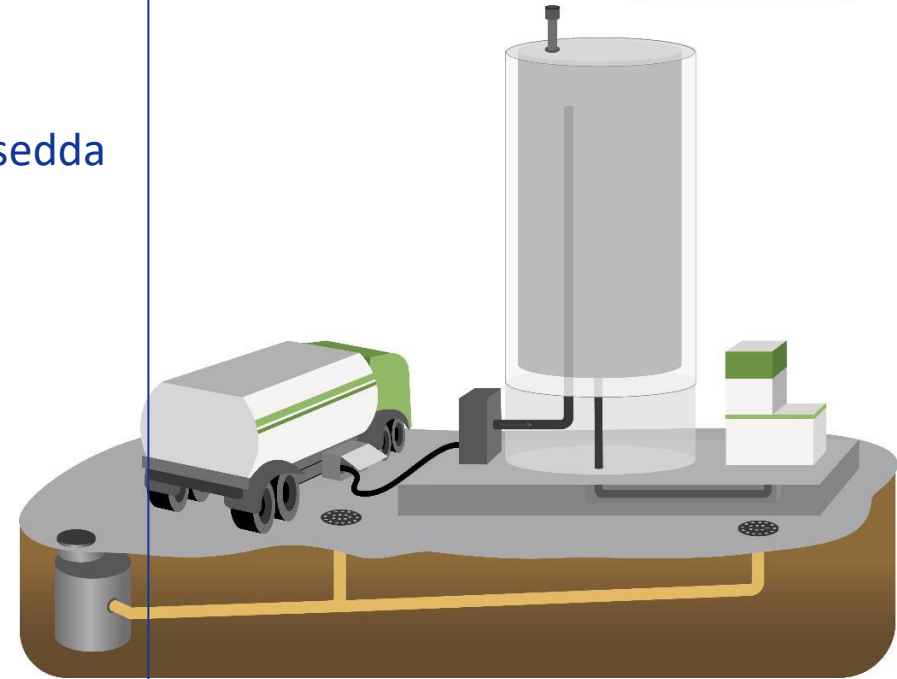
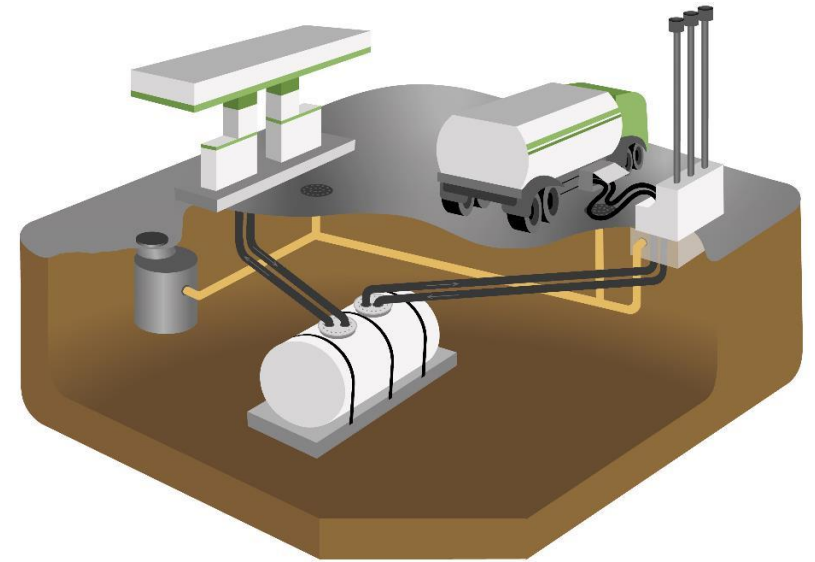
Befintlig cistern ska ha ett certifierat/typgodkänt system

Rör och cistern ska ha god korrosionsbeständighet mot sitt avsedda innehåll och sin omgivning i mark och ovan mark. K-cistern

Leverantörernas instruktioner för rör och cistern ska följas.

Ovan mark kan rör och cistern vara typ S med mindre god korrosionsbeständighet mot sitt avsedda innehåll eller sin omgivning.

Materialet ska vara motståndskraftiga mot de vätskor som avses att hantera.

Kontroller NFS 2021:10

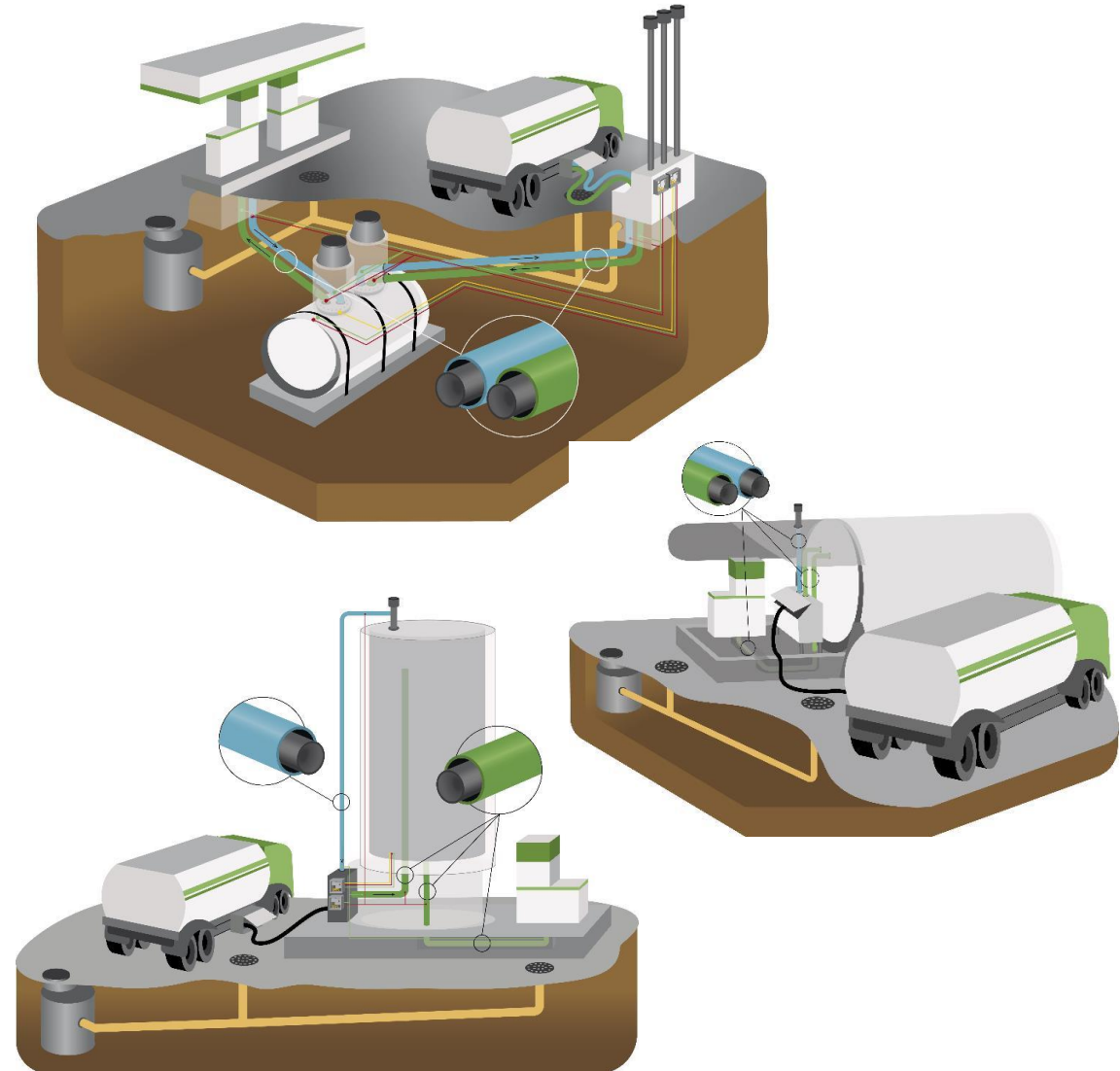
Inom vattenskyddsområden Installation, revision och återkommande

Sekundärt skydd, skyddsanordningar som, var och en för sig eller tillsammans, har som funktion att fånga upp läckage, överfyllning och spill för att förhindra spridning till omgivningen.

Det sekundära skyddet ska vara tätt, tidsbeständigt, fungerande och utformat så att kontroll är möjlig.

Leverantörernas instruktioner för kontroller av sekundära skydd, kontroll av

Godkänd installationskontroll före 1 januari 2028

Kontroller enligt MSBFS 2018:3 och NFS 2021:10

Kontrollrapporter

B100 reparationsår - används för att redovisa anmärkningar från återkommande kontroll som givit ett årsintervall.

B110 mc konstruktion-tillverkning - används för enbart cistern max 10 m³ vid konstruktions-, tillverknings- eller revisionskontroll på grund av reparation.

B110 sc konstruktion-tillverkning - används för enbart cistern större än 10 m³ vid tillverknings- eller revisionskontroll på grund av reparation.

B111 c installation - används för installationskontroll av enbart cistern max 50 m³ med tillhörande utrustning.

B111 cr installation - används för installationskontroll av cistern max 50 m³, eller max 150 m³ på tankstation, med ansluten rörledning och tillhörande utrustning.

B111 r installation - används för installationskontroll av enbart rörledningar, DN50 eller större.

B112 cr återkommande - används för återkommande kontroll av cistern max 50 m³, eller max 150 m³ på tankstation, med ansluten rörledning och tillhörande utrustning.

B113 c korrosionsskyddssystem - används för installationskontroll av korrosionsskyddssystem (i form av beläggning) i eller på cistern.

B220 cr revision - används för revisionskontroll max 10 m³ . Vid mediabyte i cistern max 50 m³ , eller max 150 m³ på tankstation, med ansluten rörledning och tillhörande utrustning.

B300 kontrollrapport enligt 2021:10, Sekundära skydd inom Vattenskyddsområde

B301 Cistern som tagits ur bruk.

Kontrollrapporter

Återkommande kontroll, cistern och rörledning B112

ORDER NR: 2121212

KONTROLLRAPPORT NR: S-284

Kontrollföretaget

Namn	Org / Personnummer	Akrediteringsnummer
SPT Sverige AB	556772-8364	12345
Adress	Ort	Telefon
David Bagares Gata 7	Stockholm	070-3327477

Verksamhetsutövare/beställare av kontroll

Namn	Org / Personnummer
Företaget AB	0300303-330
Adress	Ort
Bovägen 5	Arnäsvall
Postnummer	Telefon
89196	0703327477

Fastighetsuppgifter

Fastighetsbeteckning	Adress	Anläggnings Id
Arnäs Lunne 3:27	Lunne 118	1212121
Kommun	Postnummer	Ort
Örnsköldsvik	89196	Arnäsvall
Beslut om vattenskyddsområde		
Nej		

Tekniskt ansvarig(a)

Jan-Erik Lindström

Kontrollant(er)

Jan-Erik Lindström

Återkommande kontroll, cistern och rörledning B112

Kontrollrapport nr: S-284

Ny manlockspackning pålagd

Ja

12. Kontrollomdöme

Anmärkningar

Övriga noteringar

Anläggningen uppfyller ställda tekniska krav enligt MSBFS 2018:3

Ja

Använd utrustning

Anläggningen uppfyller ställda tekniska krav enligt MSBFS 2018:3

Set 1
Alla 1, Alla 2

12 års kontrollintervall

Kontrolldatum

2025-10-07

Nästa kontroll ska utföras senast

åååå-mm
2035-10

Frågor

Jan-Erik Lindström, jan-erik@sptass.eu

Tomas Wallin, tomas.wallin@ragnsells.com

SPTs temadag 19 november

Olycka Bollnäs, explosion i en bensincistern i samband med ett underhållsarbete.

Vad hände och vad behöver vi göra för att alla ska komma hem från jobbet?

Helene Karmelind, Arbetsmiljöexpert Heas Konsult, Jan-Erik Lindström, SPT

AI, möjligheter och framtid. Vad betyder det för vår bransch? Nicklas Hermansson

Aktuellt inom Drivmedelsförsörjningsområdet och dess beredskap. David Sällh, Drivkraft Sverige

Civila försvarets stöd till försvarsmakten, Överste Per Åkerblom , Försvarsstabens Stödenhet

Status och framtiden på energislag och drivmedel för tung och lätt trafik, Marcus Sundstöm

Hotbild och namnbyte på MSB, Anders Edstam

Kontroll cisterner, rör och sekundära skydd för brandfarliga varor. Hur hanteras detta i praktiken?

Ingela Hellberg, MSB, Marcus Frenzel, Naturvårdsverket, Jan-Erik Lindström, SPT

Erfarenheter från kontroller av oljeavskiljare, regler och stöd.

Lars Strandstedt & Jan-Erik Lindström, SPT, Marcus Frenzel, Naturvårdsverket

[Info på www.sptass.eu](http://www.sptass.eu)